عکس: امیر جدیدی/شرق

پرندگان نیز دچار اعتیاد وسواس و افسردگی می‌شوند

بیمارستانی برای پرندگان خانگی

نگار حسینی

زوج میانسال یک قفس را دست گرفته‌اند، آورده‌اند تا دم کلینیک؛ کلینیک تخصصی پرندگان زینتی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران. یک پارچه هم انداخته‌اند روی قفس؛ لابد تا پرنده‌شان سرما نخورد. قفس را می‌آورند، می‌گذارند روی میز معاینه. پارچه را برمی‌دارند. طوطی خودش را نشان می‌دهد. انگار خیلی وقت نیست عضو تازه خانه‌شان شده، آنقدر که دست و پایشان می‌لرزد توی گذاشتن و برداشتن قفس. بله، فقط یک‌روز است با آنهاست؛ پیش از این هم پرنده‌ای توی خانه نگه نداشته‌اند. اسمش «دنی» است. آیا پرنده مشکلی دارد یا خیر؟ آیا بی‌اشتهاست یا به خوبی غذا می‌خورد؟ چه می‌خورد؟ ... اینها تعدادی از پرسش‌هایی است که به محض پذیرش‌شدن دنی، از صاحبان او پرسیده می‌شود. دکتر دامپزشک توصیه‌هایی هم دارد.

اول اینکه تکه چوب صیقلی که پرنده روی آن ایستاده است، مناسب نیست و بهتر است این چوب با یک قطعه چوبی شاخه درختی که صیقل نخورده، که هنوز پوست و شاخه به آن وصل است، جایگزین شود. توصیه‌هایی هم بابت تغذیه پرنده می‌کند؛ اینکه چه میزان تخمه آفتابگردان باشد و چه میزان کتان و... دامپزشک نگران معتادشدن پرنده به تخمه آفتابگردان است. این نکته‌ای است که زوج میانسال چیزی در مورد آن نمی‌دانند.

جایی برای معاینه

یک فضای سه‌درچهارمتر با سقفی که نور آن قابل تنظیم است. یک میز برای معاینه و تکه‌کاغذی که به دیوار زده‌اند و روی آن تاکید شده برای معاینه هر پرنده، لازم است میز با الکل ۷۰درصد ضدعفونی شود. اینجا اتاق معاینه است. اینکه چرا اتاق معاینه پرنده این‌همه کوچک است، بی‌دلیل نیست. «سیداحمد مدنی»، استادیار گروه بیماری‌های دام و طیور دانشگاه تهران، در توضیح محدودبودن این فضا می‌گوید: «کوچک‌بودن این اتاق بابت آن است که پرنده پرواز می‌کند و لازم است شرایطی وجود داشته باشد که به سادگی بتوان آن را دوباره برای معاینه بازگرداند. این اتاق، «برد پروف» است، به طوری که پرنده نمی‌تواند از آن فرار کند. اگر پرنده از زیر دست دامپزشک فرار و پرواز کند، نور را کم می‌کنیم و پرنده را می‌گیریم...»

انواع طوطی‌ها، کاسکو، فنچ، مرغ‌عشق و کبوتر، معمول‌ترین پرندگانی‌اند که در خانه‌ها دیده می‌شوند. طبیعی است که وقتی به کلینیک پرندگان زینتی بروید، بیشتر چنین مواردی برای رسیدگی دیده شوند با این حال، مدنی، متخصص بیماری‌های پرندگان، می‌گوید که دامنه پرندگانی که به این کلینیک آورده می‌شوند، وسیع است: «به طور معمول غالب مواردی که به این مرکز آورده می‌شوند؛ سه‌دسته پرنده هستند: گنجشک‌سان، طوطی‌سان و انواع کبوترها. تعدادی هم البته پنج‌درصد پرندگانی که می‌آورند، گونه‌هایی خاص هستند. گونه‌هایی مانند انواع شاهین، پرندگان شکاری که گاهی اوقات از ادارات محیط‌زیست برای درمان منتقل می‌شوند.

بعضا دیده شده که پرندگانی هم به‌دلیل برخورد با خودرو یا شیشه ساختمان‌ها مجروح می‌شوند و برای درمان به اینجا می‌آیند؛ پرندگانی وحشی مانند شاه‌بوف، حواصیل و بوتیمار از این جمله‌اند. البته باید دقت داشت که پرندگان شکاری، خانگی نیستند. در برخی فصول مانند بهار نیز تعداد زیادی پرندگان مهاجر مانند پرستو و بادخورک به این کلینیک آورده می‌شوند. این موارد بیشتر به ساختمان‌ها و تیرهای برق برخورد کرده‌اند.»

سلام دنی!

«دنی»، طوطی خانگی زوج میانسال روی میز اتاق معاینه است. دامپزشک اطلاعاتی در مورد پرنده می‌گیرد. مدنی این اطلاعات را تاریخچه‌ای می‌داند که از صاحب حیوان گرفته می‌شود. این نخستین‌گام پس از پذیرش پرنده است: «تاریخچه شامل این موارد است که این پرنده برای چه مشکلی به کلینیک آورده شده، چه مدت است با صاحبان خود زندگی می‌کند، احتمال رویارویی با ریزفاکتورهای عوامل آسیب‌زایی مانند دود سیگار را دارد یا خیر، آیا ممکن است با گیاهانی در منزل روبه‌رو شود؟ یا مثلا اینکه صاحبان پرنده چه اندازه تجربه نگهداری از پرنده را دارند. مواردی مانند اینکه پرنده چگونه تغذیه می‌شود، در کجای خانه نگهداری می‌شود، آیا امکان ظهوروبروز رفتارهای طبیعی و البته هوشمندانه خود را دارد یا به‌مثابه یک شیء در خانه با او رفتار می‌شود...»

انواع طوطی‌ها، کاسکو، فنچ، مرغ‌عشق و کبوتر، معمول‌ترین پرندگانی‌اند که در خانه‌ها دیده می‌شوند. دامنه پرندگانی که به این کلینیک آورده می‌شوند، وسیع است و به طور معمول غالب مواردی که به این مرکز آورده می‌شوند؛ سه‌دسته پرنده هستند: گنجشک‌سان، طوطی‌سان و انواع کبوترها. تعدادی هم البته پرندگان آبزی و مرغان خانگی

برای بالابردن آگاهی‌های صاحبان پرندگان خانگی، یکسری جزوه هم در کلینیک موجود است که در آن، شرایط نگهداری و تغذیه پرنده خانگی ذکر شده است، به‌علاوه اینکه اگر در هنگام آوردن پرنده به کلینیک با نکته خاصی برخورد شود، تذکر داده می‌شود. در عین حال گویا یکی از وظایف دانشجویان این کلینیک آن است که شرایط نگهداری را برای صاحبان پرنده توضیح دهند. پرونده‌ای هم برای پرندگانی که به کلینیک برده می‌شوند، تشکیل می‌شود.

مهم‌ترین مسایل پرنده‌های خانگی چیست؟

کمتر کسی خبر دارد یک پرنده خانگی ممکن است دچار چه مسایلی شود.

اغلب تصور می‌کنند همین که آب و دان در نزدیکی پرنده باشد، کافی است. کمتر کسی می‌داند پرنده‌ها هم افسرده می‌شوند، سوءتغذیه می‌گیرند و حتی معتاد می‌شوند.

مدنی یک پاسخ اجمالی دارد برای این سوال که مهم‌ترین دلیلی که موجب بردن پرنده به کلینیک می‌شود، چیست: «سوءمدیریت در نگهداری.» با این توضیح که «اکثر پرندگان خانگی سوءتغذیه دارند. تعداد زیادی از صاحبان نمی‌دانند تغذیه درست پرنده چیست و اساسا مردم به‌طور معمول اختصاصات مشخصات زیستی پرنده را نمی‌دانند. شما به‌عنوان صاحب یک پرنده، اگر رفتار طبیعی پرنده را ندانید، از بدو ورود جانور، ممکن است یک غذای خاص به پرنده بدهید که حتی منجر به اعتیاد او به آن نوع غذای خاص شود.» گویا اکثر طوطی‌هایی که به کلینیک آورده می‌شوند، به تخمه آفتابگردان اعتیاد دارند. مدنی البته تاکید می‌کند که این‌دست ناآگاهی‌ها همه‌جای دنیا در رابطه با پرنده خانگی به چشم می‌خورد.

شکستگی‌ها؛ بیشترین موارد جراحی مشاهده‌شده

ناآگاهی‌ها، در هر موردی پیامد دارند. در نگهداری پرنده خانگی ناآگاهی برای یک موجود زنده پیامدهای ناخوشایندی به‌همراه دارد. موارد قابل‌توجهی از مشکلاتی که برای پرندگان پیش می‌آید، ناشی از کم‌بودن اطلاعات صاحبان آنها در مورد شرایط نگهداری است.

مدنی، متخصص پرندگان فعال در کلینیک تخصصی پرندگان، در مورد معمول‌ترین مسایلی که بابت آنها پرنده به کلینیک برده می‌شود، می‌گوید: «معمول‌ترین اتفاقات برای پرندگان خانگی شکستگی‌هاست. معمولا یا قفس سقوط می‌کند یا توسط پرنده‌های وحشی ضربه می‌خورند یا مورد اصابت گلوله قرار می‌گیرند...»

در منزل اما بیشترین مورد مشاهده‌شده، ارتوپدی است. توضیحی که مدنی، این متخصص پرندگان در مورد این مساله می‌دهد، این است: «به‌طور معمول شرایطی که پرنده در آن نگه‌داشته می‌شود، شرایط مناسبی نیست. مثلا وجود شیشه شفاف در منزل، یکی از مواردی است که موجب اصابت پرنده می‌شود یا قراردادن آینه‌های قدی و حتی لوسترهای پرنور.» اینها مواردی است که دقیقا بابت ناآگاهی صاحبان پرنده اتفاق می‌افتد.

برخی موارد، به جراحی منجر می‌شود. جراحی‌ها البته در بخش جراحی توسط ماهرترین جراحان دامپزشکی کشور انجام می‌شود اما دو اتاق کوچکی که در کنار اتاق معاینه وجود دارد، به ابزارها و وسایلی مجهز است که به گفته مدنی در ایران بی‌نظیر است. او ارزش تجهیزات این اتاق‌های سه‌درچهارمتر را، بیش از چندصدمیلیون‌تومان برآورد می‌کند با این توضیح که اقداماتی مانند اندوسکوپی، لاپاروسکوپی، بیهوشی استنشاقی و انواع درمان‌های استنشاقی، جملگی در این مرکز انجام می‌شود. جالب توجه اینکه دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران مجهزترین آزمایشگاه‌های تشخیص دامپزشکی را دارد و نخستین مرکز مجهز به سی‌تی‌اسکن، رادیولوژی دیجیتال، اولتراسونوگرافی و اکوکاردیوگرافی در ایران است.

پرنده‌ها هم افسرده می‌شوند

صرف‌نظر از تروما، یکی از مواردی که به مراجعه صاحبان پرنده خانگی به این کلینیک منجر می‌شود، افسردگی و اختلالات رفتاری در پرنده است. مدنی، دامپزشک پرندگان، در مورد این مشکل می‌گوید: «در پرنده‌ها هم افسردگی دیده می‌شود اما نه‌دقیقا به آن شکلی که در انسان دیده می‌شود. پرنده‌ها هوشمندند و زندگی اجتماعی دارند. وقتی در خانه نگه داشته می‌شوند و فرصت ارتباط با همنوعانشان را از دست می‌دهند، در نتیجه تمام نیازهایشان روی صاحب آنها منتقل می‌شود. اگر این نیازها برطرف نشود، بالطبع پرنده افسرده می‌شود.»

اما موارد دیگری نیز هست که ممکن است به مشکلات روحی این موجودات زیبا منجر شود. یکی از آنها این است که همه نیازهای پرنده در خانه مرتفع می‌شود و تنها کاری که پرنده قادر به انجام آن است، پَرآرایی است. به گفته مدنی، گاهی پرندگان در این مورد دچار وسواس می‌شوند. هنگامی که پرنده با مساله‌ای اینچنینی به کلینیک برده می‌شود، نخست تلاش می‌شود در تاریخچه به دلایل آن پی برده شود و در نهایت مساله مدیریت شود.

دنی در راه خانه

یک‌ساعت از ورود طوطی به کلینیک پرندگان زینتی گذشته، آزمون‌های لازم برای تایید سلامت «دنی» انجام شده، پرنده قرص ضدانگلش را خورده، صاحبانش هم توصیه‌های لازم برای نگهداری این طوطی را دریافت کرده‌اند. مسوولان کلینیک می‌گویند که این مرکز دانشگاهی مجهز و به‌روز را با بودجه‌های پژوهشی راه‌اندازی کرده‌اند و بودجه مستقلی برای ارایه خدمات در اداره آن ندارند. این است که ناچارند از مراجعان هزینه دریافت کنند. زوج میانسال دنی را برمی‌دارند. کسی نمی‌داند دنی چه مدت با آنها خواهد بود. مرد می‌گوید: «برای بچه‌ها خریده بودیمش ولی خودمان دلبسته‌اش شدیم.» این‌جور که معلوم است، دنی قرار است ماندگار شود. زوج میانسال پارچه را روی قفس می‌اندازند و می‌روند. ساعت کار کلینیک تمام شده است.

گزارشگر «شرق» در همه جای ایران باشید

سوژه‌ها و گزارش‌های خود را برای ما به ایمیل sharghline@sharghdaily.ir بفرستید یا به شماره ۳۰۰۰۴۶۹۹ پیامک بزنید یا با ۸۸۶۴۰۲۶۰ تماس بگیرید. «شرق» با کمک شما خواندنی‌تر می‌شود.

روایت خوانندگان

پردیس پر از مشکلات*

چندی پیش که انتخابات شورای شهر پردیس برگزار شد، با هوشمندی و نظارت درست فرمانداری، انتخابات شورای شهر پردیس از سوی فرمانداری باطل اعلام شد. کافی است کمی موشکافانه به یکی از محلات شهر جدید پردیس نگاهی بیندازیم تا ببینیم در این سال‌ها مدیران شهری پردیس چه کرده‌اند. در فاز یک انتهای خیابان بهارشرقی در جوار مجتمع مسکونی خانه تئاتر، منطقه‌ای وجود دارد که گمان نمی‌کنم هیچ‌کدام از مسوولان و مدیران شهر پردیس حاضر باشند ۱۰دقیقه آنجا بمانند و فضای نامطبوع آنجا را تحمل کنند. هر اداره یا سازمانی که سروکارش به این منطقه افتاده است، کارش را نیمه‌تمام رها کرده و رفته است.

از مشکلات این محله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱- وجود کانال روباز در این منطقه و جاری‌بودن فاضلاب در این کانال، بوی نامطبوع و جاری‌بودن فاضلاب و وجود آشغال و پسماندها و... سلامتی اهالی را به خطر انداخته است. ماه‌هاست که کانلی دیگر در آن نزدیکی حفر شده و لوله‌های قطور در ابتدای ورودی شهرک فلسطین انبار شده که در زیر آفتاب و باد و باران در حال نابودی است.

۲- روستای آب‌انجیرک در این منطقه در جوار این منطقه روستای آب انجیرک قرار دارد که وجود گله‌گوسفند و تلنبارشدن زباله‌ها در این منطقه همه را آزار می‌دهد و بهداشت و سلامتی همگان را به خطر انداخته است.

۳- در آن سوی کانال فاضلاب، خانه‌های مخروبه‌ای قرار دارد که روزگاری متعلق به یهودیان بوده که مصادره شده و در اختیار دانشگاه صنعتی‌شریف قرار گرفت. این منطقه اکنون به نام شهرک فلسطین معروف است. در این شهرک به جز چند مورد انگشت‌شمار کسی ساکن نیست و تمام خانه‌ها مخروبه است. وجود ساختمان‌های مخروبه نه‌تنها فضای این منطقه را از لحاظ بصری زشت کرده بلکه بهانه‌ای شده است تا هر روز شایعه‌ای در مورد ناامنی در این منطقه بر سر زبان‌ها بیفتد و کسی جرات عبور از این منطقه را نداشته باشد.

۴- همزمان با ساخت‌وساز اتوبان جدید پردیس - تهران مغازه‌های حاشیه این جاده و کنار این کانال تعطیل و تخلیه شد. اکنون ساخت‌وساز جاده به پایان رسیده اما مغازه‌ها به شکل مخروبه پابرجاست و مکانی شده است برای سوءاستفاده اراذل‌واوباش و افراد شرور؛ مکانی شده است ناامن که کسی به فکر اصلاح آن نیست.

۵- در سمت جنوبی خیابان بهارشرقی، در زمانی که این منطقه ورودی اصلی شهر پردیس بود، به طور موقت مغازه‌ها و دکه‌هایی ساخته شد که اکنون به‌عنوان مکانیکی یا پرکردن گاز پیک‌نیک و... استفاده می‌شود. همه‌روزه و در هر ساعتی که به این منطقه مراجعه کنید، می‌بینید عده‌ای با استفاده از کپسول‌های گاز شهر به طور غیراستاندارد مشغول پرکردن باک گاز ماشین خود هستند که امنیت خودرو و مردم منطقه را به خطر می‌اندازند.

۶- در حریم جاده پردیس -تهران دقیقا انتهای خیابان بهارشرقی و مقابل مجتمع مسکونی خانه تئاتر، زمینی قرار دارد که گفته می‌شد قرار بوده فضای سبز باشد و مدتی نیز به‌عنوان گلخانه شهرداری مورد استفاده قرار می‌گرفت اما اکنون شهرداری با ساخت سوله، آن را تبدیل به انبار وسایل اسقاطی و زاید و... کرده است.

*** مطلب ارسالی از سوی خوانندگان روزنامه «شرق»**

جدول ۱۸۷۸

افقی:

۱- مجری و بازیگر سینما و تلویزیون که در فیلم سینمایی «آژانس ازدواج» نقش «بلابس» را ایفا کرد- ساز عزاداری ۲- تازه رسیده- استان- ثروتمند ۳- قتل از روی ترحم- در مقابل خروجی ۴- باران اندک- عنصر اساسی زندگی گیاهان و جانوران- ماه دوم میلادی ۵- پایداری در عهد و دوستی- نامی برای ماری‌جوانا- در مقابل- جمع شدن و تاب برداشتن ۶- ظرف غذای سرباز- قصد و نیت- پاسخ مثبت ۷- انجیر قرآنی- بهشت شداد- از ماه‌های سریانی ۸- بی‌سواد- سرگذشت دلیران و پهلوانان- پایتخت فلاسفه ۹- یارو- کندن زمین- ماست چکیده ۱۰- رودی مرزی در شمال غرب کشورمان- مشکین‌شهر سابق- حلاوت ۱۱- دشمن سر سخت- بی‌مو- خوابیده- از زوجات یعقوب(ع) ۱۲- ناخوشایندی- نزدیک- سنگریزه ۱۳- پادشاهی- دلجویی ۱۴- رسیدن به معشوق- شهری در شمال شرقی اسپانیا- خاص ۱۵- انگشتی- فوتسال

عمودی:

۱- سیستم عاملی برای دستگاه‌های موبایل و گوشی‌های هوشمند- پرنده‌ای کوچک و شناگر با منقار نازک و پاهایی با انگشتان پره‌دار ۲- زینت رو- سرخی افق در هنگام غروب آفتاب- تور کاهکشی- کسی که از سوی وصیت‌کننده برای اجرای وصیت تعیین شده است ۳- چین و چروک پوست- خواهش همراه با اصرار و فروتنی- شالوده ۴- دفتر کوچکی که در آن حساب روزانه و خرید و فروش را می‌نویسند- رسم و سنت- نوعی شنا ۵- از گازهای نجیب- از وسایل برقی داخل آشپزخانه ۶- مانع کسب و درآمد یا بیکاری کسی شدن- آزاد و رها- نوعی حلوا ۷- الهه شکار در نزد یونانیان باستان- محو و ناپدید کردن- نوعی شیرینی که از میوه تازه یا کمپوت می‌پزند ۸- از حالات ماده- از البسه بانوان- میوه بهشتی ۹- دوست و همدم- زوجه- پیروی و تقلید ۱۰- یادداشت- عدد دریاچه! -نوعی نان که در خمیر آن شیر به‌کار می‌برند ۱۱- کوزه پر آب- علم تسخیرات ۱۲- از گستره‌های آبی- یاری‌دهنده- آشوب ۱۳- شهر انار- ضدعفونی شده- خال ۱۴- تنه درخت- ساحل- اندام دفاعی بعضی حشرات- عامل وراثت ۱۵- جانشین- کاواک

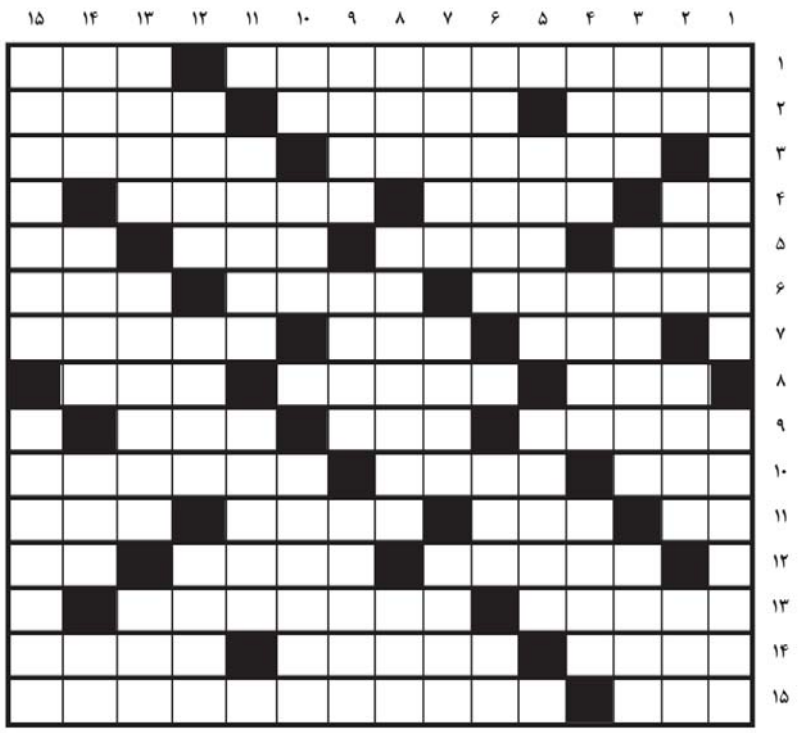

حل سودوکو سخت

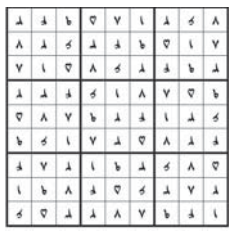

حل سودوکو ۸۸۰

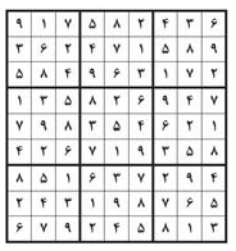

جدول ۱۸۷۷

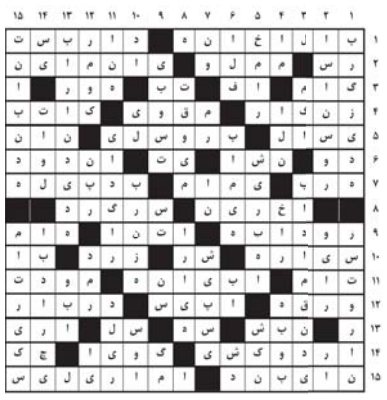

سودوکو سخت ۵۳۰

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				۲		۵	۶	
۲	۸	۳		۴				
						۶	۹	
	۳	۱	۴		۸			
				۶	۴		۲	
	۹	۴						
۸	۱			۳				
	۶			۸				

سودوکو ۸۸۱

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

		۱	۶	۴				۷
	۴				۵		۸	
			۳					۱
			۵			۱		
	۳				۲	۷	۹	۵
	۸	۹			۷	۲		
	۷		۴			۶		۳
۴		۸				۵		
		۲	۹	۵				